

Ruoniams saugių tinklų-gaudyklių kūrimas

Rytų Suomijos FLAG

Saimos ežeras, Suomija

Projekto apžvalga

Gėlavandenis Saimos žieduotasis ruonis yra vienišelis Suomijos endeminis žinduolis ir labiausiai nykstanti ruonių rūšis pasaulyje. Vieną iš didžiausių pavojų šiems gyvūnams kelia žvejybos tinklai, kuriuose jie paskęsta. Žvejams tai irgi labai nuostolinga, nes tinklai sudraskomi, o ruoniai suėda nemažą dalį laimikio. Žvejai ėmė bendradarbiauti su gamtosaugininkais ir mokslininkais, kad sukurtų tinklus-gaudykles, kurios apsaugotų laimikį ir nepakenktų maisto ieškančiams ruoniams.

Gamtosaugos priemonės, skirtos Saimos žieduotiesiems ruoniams apsaugoti, tarp jų – ir tinklų uždraudimas, turi reikšmingos įtakos regiono žvejybos sąlygoms, kartu ir 30-čiai namų ūkių, gyvenančių iš žvejybos Saimos ežere. Šie žvejai pateikė bendrą pasiūlymą Rytų Suomijos FLAG sukurti ir išbandyti ruoniams saugius pontoninius tinklus-gaudykles, panašius į naudojamus Baltijos jūroje, tačiau pritaikytus vidaus vandenų sąlygoms.

FLAG vaidmuo iš esmės buvo paskatinti iniciatyvą. Ji draugėn subūrė žvejus, gamtosaugininkus ir mokslininkus, taip pat parūpino garantuojamą finansavimą pagal EŽF 3 kryptį, kad kartu sukurtų ir išbandytų tinklų-gaudyklę su anga, grotuota taip, kad galėtų įplaukti gaudomos žuvys: ešeriai, sterka ir seliavos (mažesnės nei Baltijos jūroje gaudomos lašišos ir syka), tačiau neįplauktų Saimos žieduotieji ruoniai. Saimos žieduotieji ruoniai taip pat yra mažesni už Baltijos pilkuosius ruonius. Projektui organizuoti buvo pasamdytas koordinadorius, o 6 komercinė žvejyba užsiimančys žvejai dvejus metus bandė sukurtus tinklus-gaudykles.

Fotografas Juha Taskinen

Svarbiausios pamokos

- › **Sąsajos su FARNET temomis:** inovacijos, aplinka, kultūra ir visuomenė
- › **Rezultatai.** Bandymai tęsiami, tačiau ligšioliniai rezultatai teikia vilčių, kad bus pakeisti nacionaliniai žvejybą reglamentuojantys teisės aktai ir Saimos ežere vėl bus leista naudoti tinklus-gaudykles. Tai leistų sumažinti žvejybos tinklais mastus ir ruoniams keliama pavojų, kartu būtų apsaugotas žvejų laimikis ir iš jo gaunamos pajamos. Be to, suplanuota šiais rezultatais remtis vykdant 5 mln. eurų vertės projektą LIFE, kurį laimėjo Suomijos miškų ir parkų tarnyba ir kurio tikslas – sustiprinti gamtosauuginį Saimos žieduotojo ruonio statusą. Projekto metu bus vykdoma tolesnė žvejybos atranka ir regione gaudomų žuvų rūšių diversifikavimas.
- › **Perkeliamumas.** Ruonių kaip saugomos rūšies statusas yra bendra daugelio Baltijos jūros žuvininkystės regionų problema. Šis projektas perkeliamumo aspektu vertingas tiems regionams, kurie vis dar kovoja stengdamiesi gamtosaugos reikalavimus suderinti su ekonominiu vietinių žvejybos verslų gyvybingumu. Tai būtų tiesiog pačios technologijos perėmimas arba, kaip šiuo atveju, žvejų pastangos pritaikyti ją kitoms aplinkybėms.
- › **Baigiamasis komentaras.** Projektas rodo, kaip žvejai gali tapti svarbiausi veikėjai, kuriantys geresnes verslo sąlygas ir kartu prisidedantys prie saugomų rūšių išsaugojimo, nors paprastai gamtosaugos reikalavimai kerta su jų veikla. To žvejams pavyko pasiekti dalyvaujant inovacijos grandinėje nuo pradžios iki pabaigos.

Bendros išlaidos ir EŽF įnašas

Bendros projekto išlaidos: 239 000 EUR

EŽF 3 krypties programa: 102 770 EUR (43%)

Nacionalinis bendras finansavimas: 136 230 EUR (57%)

EŽF 4 krypties programa: iniciatyvos skatinimas

Projekto informacija

Pavadinimas: Ruoniams saugių tinklų-gaudyklių kūrimas Saimos ežero regione

Trukmė: 2011–iki dabar

Problemos nagrinėjimo data: 2013 m. balandžio mėn.

Projekto vykdytojas

Rytų Suomijos FLAG

Pekka Sahama

El. paštas: pekka.sahama@kerimaki.fi

Tel. +358 50 550 2100

[Vaizdo įrašas apie veikiančius tinklus-gaudykles](#)

[Rytų Suomijos FLAG faktų suvestinė](#)

Redaktorius: Europos Komisijos Jūrų reikalų ir žuvininkystės direktorato generalinis direktorius.

Garantijų atsisakymas: nors Žuvininkystės ir jūrų reikalų generalinis direktoratas atsako už šio dokumento parengimą, jis neatsako už jo turinį ir negarantuoja duomenų tikslumo.